

Brüsszel, 2026. május 11.
(OR. en)

9128/26

Intézményközi referenciaszám:
2025/0412 (NLE)

ENV 488
CLIMA 256
SOC 250
ENER 241
ECOFIN 605
COMPET 557
RECH 215
EDUC 154
CULT 69

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: A Tanács ajánlása az új európai Bauhausról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az új európai Bauhausról szóló tanácsi ajánlást, melyet a Tanács a 2026. május 11-i 4171. ülésén fogadott el.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az új európai Bauhausról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. és 192. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az új európai Bauhaus célja a tiszta energiára való átállás és a tisztaipar-megállapodás végrehajtása kézzelfogható projektek révén, amelyek olyan megoldásokkal támogatják a városrészek átalakítását, és javítják a polgárok mindennapjait, amelyek ötvözik a fenntarthatóságot és a megfizethetőséget a jó tervezéssel, a magas színvonalú építészettel, az inkluzivitással és az akadálymentességgel, fokozva az innovációt az ipari ökoszisztémákban a versenyképesség javítása érdekében, tiszteletben tartva és előmozdítva egyúttal Európa sokszínű helyszíneit, kulturális örökségét és kulturális sokszínűségét. A helyi közösségekkel, érdekelt felekkel és vállalkozásokkal folytatott közös alkotási folyamatok elősegítése révén a kezdeményezés olyan megoldásokat mozdít elő, amelyek igazodnak a társadalmi és környezeti igényekhez, a polgárok széles körű támogatását élvezik, valamint Unió-szerte hasonló körülmények között megismételhetők és kiterjeszthetők.

- (2) Az Európai Bizottság 2021-ben közleményt¹ fogadott el, amelyben ismertette az új európai Bauhaus koncepcióját és célkitűzéseit: az új európai Bauhaust három, egymástól elválaszthatatlan érték (fenntarthatóság, inkluzivitás és esztétika), valamint három elv (többszintű szerepvállalás, részvételen alapuló megközelítés és transzdiszciplinaritás) vezérli.
- (3) Az Európai Parlament² és az uniós tagállamok³ egyaránt támogatták az új európai Bauhaust, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság⁴ és a Régiók Európai Bizottsága⁵ pedig pozitív véleményt fogalmazott meg a kezdeményezéssel kapcsolatban.
- (4) Öt év alatt az új európai Bauhaus egy robusztus, tagságon alapuló, közel 2 000, a nonprofit és a kulturális szervezetektől a hatóságokig és a vállalkozásokig terjedő helyi és nemzetközi szervezetből álló közösséget⁶ épített ki. Már több mint 700 projekt részesült támogatásban. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben (MFF) 1,4 milliárd EUR-t különítettek el az új európai Bauhausra. A finanszírozás nagy része a kohéziós politikából (több mint 840 millió EUR) és a Horizont Európa programból (több mint 530 millió EUR) származik. Más uniós programok (LIFE, Egységes piac program, Digitális Európa és COSME) mintegy 26 millió EUR-ral járulnak hozzá a kezdeményezéshez.

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az új európai Bauhaus, [COM\(2021\) 573](#).

² Lásd: Az Európai Parlament 2022. szeptember 14-i állásfoglalása az új európai Bauhausról, [2021/2255\(INI\)](#). Emellett az Európai Parlament előkészítő intézkedéssel („Új európai Bauhaus Tudásmenedzsment-platform”) és kísérleti projekttel („Az új európai Bauhaus helyi és regionális, alulról szerveződő projektjeinek ösztönzése”) támogatta a kezdeményezést.

³ Lásd: A Tanács következtetései a kultúráról, a magas színvonalú építészetről és az épített környezetről mint az új európai Bauhaus kezdeményezés kulcsfontosságú elemeiről, [14534/21](#).

⁴ Lásd: <https://www.eesc.europa.eu/hu/our-work/opinions-information-reports/opinions/new-european-bauhaus>.

⁵ Lásd: <https://web.cor.europa.eu/ea/News/Pages/CoR-members-adopt-McCarthy's-opinion-on-the-New-European-Bauhaus.aspx>.

⁶ Lásd: [Új európai Bauhaus – A közösség az új európai Bauhaus központi eleme](#).

- (5) Az Európai Bizottságnak szóló, a 2024–2029-es időszakra vonatkozó politikai iránymutatásokban⁷ az új európai Bauhaus „Az emberek támogatása, társadalmaink és szociális modellünk megerősítése” átfogó bizottsági célkitűzés részét képezi, célja pedig az, hogy a fenntarthatóságot a befogadással és a megfizethetőséggel, a kreativitást pedig az innovációval ötvözze. Az új európai Bauhaus közösségének bővítése e célkitűzés előmozdítását szolgálná, és biztosítaná, hogy az érintett érdekelt felek hatékonyan hozzá tudjanak járulni ehhez.
- (6) Az új európai Bauhaus értékei és elvei segíthetnek abban, hogy Európa egy versenyképesebb, körforgásosabb és fenntarthatóbb jövő irányába haladjon. Ha a tagállamok beépítik az új európai Bauhaus értékeit az épített környezet köré szerveződő meglévő nemzeti, regionális, helyi és városi stratégiákba, azzal a tiszta és digitális átállást Európa-szerte kézzelfogható lehetőségekké tudják változtatni a polgárok és a vállalkozások számára. A kutatás és az innováció, az ipari kiválóság, a készségek, a kultúra és a kreativitás erősítésével az új európai Bauhaus Európa-szerte elősegítheti reziliens értékláncok és minőségi munkahelyek létrejöttét annak érdekében, hogy a tiszta energiára való átállás a nyitott gazdaság megőrzése mellett javítsa Európa globális versenyképességét, fenntartható fejlődését és stratégiai autonómiáját. Ez az integráció és általános érvényesítés azonban jelenleg egyenlőtlenül valósul meg az Unióban, ami eltérő lehetőségeket teremt az érdekelt felek és a hatóságok számára, különösen helyi szinten. A tagállamok építhetnek a többszintű és ágazatközi irányítás meglévő bevált gyakorlataira. Azáltal, ha az új európai Bauhaus értékei és elvei többek között nemzeti építészeti politikák, digitális területrendezési eszközök, valamint nemzeti, regionális és helyi szintű finanszírozási eszközök révén általánosan érvényesülnek a vonatkozó szakpolitikákban, támogatni lehet a városrészek átalakító erejű rehabilitációját, meg lehet erősíteni társadalmi szerkezetüket, valamint elő lehet mozdítani ezen értékeket és elveket az épített környezet és a vonatkozó ágazatok tekintetében.

⁷ Lásd: [2024–2029-es prioritások – Európai Bizottság](#).

- (7) A tagállamok számos eszközzel rendelkeznek ahhoz, hogy beépítsék az új európai Bauhaus értékeit és elveit – amelyek előmozdítják a fenntartható, megfizethető, inkluzív, akadálymentes, esztétikailag értékes, magas színvonalú, az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó épített környezetet – az épületek felújítására és építésére, a területfejlesztésre és az éghajlatváltozásra vonatkozó szakpolitikai terveikbe, továbbá a nemzeti építészetpolitikákba, valamint más nemzeti vagy uniós tervekbe és stratégiákba⁸, összhangban a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzeti hatáskörökkel és irányítási struktúrákkal. Ezeket fel lehetne használni egyrészt az új európai Bauhaus célkitűzései általános érvényesítésének és integrálásának támogatására, mégpedig olyan integrált megközelítés révén, amellyel elkerülhető a párhuzamos struktúrák létrehozása, másrészt a különböző célok – így például az energiahatékonyság és a dekarbonizáció, a szén-dioxid-tárolás, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia, a városi zöld infrastruktúra, a körforgásos gazdaság, a fenntartható mobilitás, a vízügyi reziliencia, a megfizethetőség, a fenntarthatóság és az akadálymentesség – közötti szinergiák előmozdítására, különösen a városrészek rehabilitációjával, valamint a helyi és városközpontok felpezsdítésével összefüggésben, a kulturális örökség szem előtt tartása mellett.
- (8) Az új európai Bauhaus értékei és elvei egyértelmű lehetőséget kínálnak annak előmozdítására, hogy az erőforrások körforgásosabb és hatékonyabb módon kerüljenek felhasználásra az épített környezetben. Ez kiemeli a mértékletesség-orientált területrendezési stratégiák, valamint a hatékonyságjavítás szükségességét. Jelenleg jelentős energiát és ásványkincset igényel az épületek építése, használata és felújítása, amely az EU teljes energiafogyasztásának 42 %-át, üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 35 %-át, teljes nyersanyag-kitermelésének 50 %-át, valamint az Unióban keletkezett összes hulladék 35 %-át teszik ki⁹. Ezek a tevékenységek hozzájárulnak a vízfogyasztáshoz is, valamint súlyosbítják a levegő-, a víz-, a talaj- és a zajszennyezést, a földhasználat megváltoztatását és a talajromlást, az elsivatagosodási folyamatokat, a talajfedést, a biológiai sokféleség csökkenését és a városszétfolyást, amelyeket minimalizálni kell.

⁸ Így például a következőkbe: megfizethető lakhatásra vonatkozó európai terv, nemzeti épületfelújítási tervek, területi igazságos átmenet tervek, szociális klímatervek, helyi fűtési és hűtési tervek, a körforgásos gazdaságra vonatkozó tervek, továbbá olyan kezdeményezésekbe, mint például a következők: klímavárosi szerződések, Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek, uniós városfejlesztési menetrend és az EU városfejlesztési menetrendje.

⁹ Lásd: Az EEA jelentése: „[Addressing the environmental and climate footprint of buildings \(Az épületek környezeti és éghajlati lábnyomának kezelése\)](#)”, 2024.

- (9) Az EU – tekintettel a 2050-re kitűzött klímasemlegességi céljára – számos jogi aktust fogadott el azért, hogy teljes életciklusuk során csökkentse az épületek környezeti és éghajlati lábnyomát. Ezeket a jogi aktusokat számos nem jogalkotási szakpolitikai kezdeményezés egészíti ki, a számítási módszerektől és eszközöktől az ipari pályamodellekig, tervekig, stratégiáig és finanszírozásig, beleértve a Bizottság által 2026 márciusában közzétett „Az európai épületek dekarbonizációjára irányuló életciklus-megközelítések támogatása” című dokumentumot¹⁰, az iroda- és lakóépületekre vonatkozó alapvető fenntarthatósági mutatók közös keretét¹¹, valamint az uniós költségvetési kiadásoknak a jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumokkal való összehangolására vonatkozó szabályokat¹². Ezek és az uniós bioökonómiai stratégia¹³ hozzájárulnak a piacra lépés akadályainak leküzdéséhez, valamint elősegítik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, körforgásos, tiszta és bioalapú építőanyagok és tiszta technológiák vezető piacainak létrehozását, ezáltal támogatják a fenntartható üzleti modelleket, a fenntartható és reziliens ipari ökoszisztémákat, valamint a munkahely- és értékteremtést az EU-ban.
- (10) Az új európai Bauhaus projektjei fokozzák az építőipar, valamint a vízgazdálkodási és a fenntartható bioökonómiai ágazat versenyképességét és innovatív előnyét, mégpedig tudástermelés, prototípus-készítés, továbbá a dekarbonizált körforgásos és természetpozitív tervezést szolgáló technológiák bővítése által – beleértve a természettel való együttélésre vonatkozó népi ismereteket is –, valamint az építési módszerek optimalizálását, jelesen a szabványok szem előtt tartása és a költségeknek az innovatív, nem toxikus, környezetbarát, fenntartható és tartós anyagok piacainak létrehozása érdekében történő csökkentése révén, ezáltal támogatva az erőforrás- és költséghatékony, valamint innovatív növekedést, biztosítva egyúttal a korlátozott természeti erőforrások fenntartható használatát.

¹⁰ [Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Az európai épületek dekarbonizációjára irányuló életciklus-megközelítések támogatása \(SWD\(2026\) 93 final\).](#)

¹¹ Lásd: [Szint\(ek\)](#).

¹² Lásd: [DNSH technical guidance to the SCF – European Commission \(DNSH technikai iránymutatás a Szociális Klímaalap részére\)](#), valamint az [uniós taxonómiai rendelet és annak felhatalmazáson alapuló jogi aktusai](#), amelyekben szerepelnek az épületek környezeti lábnyomának csökkentését célzó rendelkezések.

¹³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A versenyképes és fenntartható uniós bioökonómia stratégiai keretrendszere ([COM/2025/960](#)).

- (11) Az épített környezet – az épületek, a városi és vidéki tájak, a nyilvános terek, a közös területek, valamint a zöldterületek és a zöld infrastruktúra – hatékonyabb és körforgásosabb használata támogatni fogja a meglévő épületállománynak az emberek igényeihez való hozzáigazítását, mégpedig a tér, a konnektivitás és az akadálymentesség tekintetében, többek között digitális területi tervek révén, tiszteletben tartva egyúttal bolygónk tűrőképességének határait. Az épített terek felújítás vagy korszerűsítés¹⁴ révén történő hatékony használatának előnyben részesítése a szükségtelen bontással és új építéssel szemben, valamint az új társadalmi gyakorlatok jelentős potenciállal rendelkeznek az épületállomány környezeti és éghajlati lábnyomának csökkentéséhez¹⁵, magas színvonalú, megfizethető és fenntartható lakhatást biztosítanak mindenki számára, védve a biológiai sokféleséget és helyreállítva a természetet, elkerülve a talajromlást és – amennyiben lehetséges – lelassítva a városszétfolyást és a talajfedést – többek között a barnamezős területek újrafelhasználásával –, előmozdítva a fenntartható mobilitást, a társadalmi kohéziót és elfogadást, egyúttal védve és integrálva a kulturális örökséget, amely az élet és a lakhatás tekintetében a gazdasági és társadalmi kohézió egyik eleme. Az üres épületek használata – különösen a vidéki területeken – előmozdítja az újraaktiválást, megelőzi az elnéptelenedést, és növeli a városközpontok vonzerejét.

¹⁴ A „korszerűsítés” magában foglalja a tér, a terv vagy a funkció megváltoztatását olyan új felhasználási célra, amelyre a felújítás általában nem terjed ki, összhangban [az Európai Szabványügyi Bizottság \(CEN\) által meghatározott szabványokkal](#).

¹⁵ A Bizottság következő tanulmányai alapján: [Conversion of offices into affordable housing](#) (Irodák megfizethető lakhatássá alakítása), [Sufficiency in the built sector](#) (Mértékletesség az építőiparban), valamint az épületállomány hatékonyabb használatáról szóló tanulmányok (eredmények: 2027 közepe).

- (12) Leginkább a helyi közösségeket sújtják a természeti és éghajlati veszélyek, valamint a környezetkárosodás negatív hatásai, így például a hőhullámok, a duzzadó-zsugorodó agyagtalajok, az árvizek, a vegetációtüzek vagy a földrengések gyakoribbá és intenzívebbé válása. Ezeket tovább súlyosbítja az elsivatagosodás és a talajromlás olyan egyéb tényezőivel való kölcsönhatás, mint például a domborzati jellemzők, a biológiai sokféleség csökkenése és az ökoszisztéma állapotromlása, valamint a rossz levegő-, víz- és talajminőség, illetve a talajfedés. 2011 és 2021 között Európában több mint 935 000 fővel nőtt azok száma, akik folyami árvizek által potenciálisan veszélyeztetett területeken élnek¹⁶. Gyakoribbá és veszélyesebbé váltak a vegetációtüzek a természetes élőhelyek és a városi területek határának, vagyis annak a területnek a növekedése miatt, ahol az emberi települések tűzveszélyes növényzettel borított területen vagy annak közelében található¹⁷. A 2017 és 2019 közötti időszakban évente átlagosan 119 000-en éltek az EGT-országok és az Egyesült Királyság vegetációtüzek által sújtottnak minősített területein¹⁸. A helyi reziliencia és válsághelyzet-felkészültség támogatása érdekében az épületeknek¹⁹, valamint a városi és a vidéki területeknek az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodására, valamint az árvizek és a vegetációtüzek megelőzésére és az azokra való felkészültségre, a zöldterületekre és a városi ökoszisztémák helyreállítására vonatkozó előírásokat be lehetne építeni szabályozási és pénzügyi eszközökbe, valamint a kapcsolódó nemzeti, helyi és regionális szintű képzésekbe és oktatásba²⁰.
- (13) A zöld-kék infrastruktúrák döntő fontosságúak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a biológiai sokféleség és a népegészségügy szempontjából. A városi nyilvános tereknek az új európai Bauhaus értékeivel összhangban történő újraelosztását és átalakítását olyan integrált városrehabilitációs és fenntartható városi mobilitási koncepciókkal (pl. fenntartható városi mobilitási tervekkel) lehet segíteni, amelyek lehetővé teszik ezeket az átalakulásokat, miközben továbbra is biztosítják a munkahelyek, a szolgáltatások és a közjóléti infrastruktúrák megközelíthetőségét. Az utcák, terek, parkok és más nyilvános terek nem csupán közlekedési folyosók, hanem a társadalmi interakció, a jóllét és az éghajlatváltozás elleni fellépés színterei is. Az ilyen újraelosztás kiterjedhet olyan természeti útvonalakra, amelyek összekötik a városi és a vidéki területeket, ösztönözik a testmozgást, valamint a gazdasági lehetőségeket az elnéptelenedésnek kitett régiókban, fokozva ezáltal a társadalmi kohéziót és a régiók életképességét.

¹⁶ Lásd az [Európa környezeti állapotáról](#) szóló, 2025. évi EEA-jelentést.

¹⁷ Lásd: [Forest Fires – Sparking firesmart policies in the EU \(Erdőtüzek – Szakpolitikai felkészülés a tűzveszélyekre az EU-ban\)](#).

¹⁸ Lásd az [Európa környezeti állapotáról](#) szóló, 2025. évi EEA-jelentést.

¹⁹ Lásd: [Az épületeknek az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodására vonatkozó uniós szintű műszaki iránymutatás](#).

²⁰ Lásd: [Handbook on urban greening strategies and nature plans \(Kézikönyv a városzöldítési stratégiákról és a természetvédelmi tervekről\)](#) (2025).

- (14) Az uniós szakpolitikák konkrét intézkedéseket és eszközöket tartalmaznak a hátrányos helyzetű és marginalizált csoportok védelmére, különösen az energia- és mobilitásszegénységgel, a légszennyezéssel, a városi hőszigeteléssel, valamint a tiszta ivóvízhez, a szennyvízkezeléshez és a zöld-kék infrastruktúrákhoz való hozzáféréssel kapcsolatban. Az új európai Bauhaus projektjei hozzájárulnak a környezeti és éghajlati méltányossághoz, miközben erősítik a társadalmi befogadást, a népegészségügyet, a generációk közötti méltányosságot, a nemek közötti egyenlőséget és a bűnmegelőzést, beleértve a nemi alapú erőszak megelőzését is.
- (15) A részvétel az új európai Bauhaus egyik alapelve. Az ide tartozó projektek, finanszírozás, digitális eszközök és kapacitásépítés jó példái a részvétel, valamint a helyi demokráciával kapcsolatos politikák és gyakorlatok előmozdításának, ösztönzésének és támogatásának, különösen a területrendezés és a várostervezés, továbbá a városrészek átalakítása terén.
- (16) A városfejlesztési folyamatokban való részvétel komoly lehetőséget jelent mind a közösségek, mind a projektgazdák számára. A projektek tervezésében és irányításában való tényleges és aktív nyilvános részvétel – többek között az energiaszegénység által érintett vagy más szempontból hátrányos helyzetű vagy marginalizált emberek részvétele – bizalmat épít, fokozza a demokratikus rendszerek működésének megértését, megőrzi a demokratikus elszámoltathatóságot, erősíti a társadalmi szerkezetet és növeli az intézkedések hatékonyságát. Ezzel a nyilvános gyűlések, valamint a közös tervezési és közös alkotási workshopok révén megvalósuló szerepvállalással, továbbá a helyi szintű politikai részvétel lehetőségével a helyi realitásokhoz lehet igazítani a projekteket, és meg lehet előzni a tokenizmust, előmozdítva a reziliens és befogadó társadalmakat. A projektgazdák számára a közösség és az érdekelt felek e bevonása gyorsított engedélyezési eljárásokat, gördülékenyebb projektvégrehajtást, végső soron pedig közösségi elfogadást és alacsonyabb kockázatokat eredményezhet.

- (17) A nyilvánosságnak a döntéshozatalba és a szakpolitikák kidolgozásába való bevonását átláthatóbbá, hatékonyabbá és reszponzívabbá teszi az olyan digitális eszközök kiaknázása, mint például az uniós helyi digitális ikermodellek eszköztára, a digitális területfejlesztésre szolgáló nemzeti platformok, az olyan, kialakulóban lévő technológiák, mint például a területrendezéshez és -újraépítéshez használt fejlett mesterségesintelligencia-modellek – többek között az egyes uniós nyelvekre adaptált nagy nyelvi modellek –, a fejlett mérnöki megoldások, a digitális épületnaplók és a bontás előtti digitális auditok. A hatóságok operatív kapacitásainak a meglévő erőforrások és platformok – így például a társaktól való tanulási lehetőségek és a technikai támogatás – révén történő megerősítése hatékony iránymutatást és támogatást biztosít az új európai Bauhaus értékeinek és elveinek érvényesítéséhez, a közösségvezérelt megoldások előmozdításához és a társadalmi reziliencia fokozásához.
- (18) Az építőiparban tapasztalható készséghiány – különösen a körforgásos és fenntartható építkezés, felújítás és helyreállítás terén – komoly problémát jelent az építőipar számára. A Bizottság 2022-ben elindította az új európai Bauhaus fenntartható építési technikákhoz szükséges készségekkel foglalkozó akadémiáját, hogy hozzájáruljon az építőipari ökoszisztémában dolgozó munkavállalók továbbképzésének és átképzésének felgyorsítására, valamint a tiszta energiára való átállás támogatására irányuló szélesebb körű erőfeszítéshez. A Bizottság a jelenlegi többéves pénzügyi keret időszakában bővíteni fogja az új európai Bauhaus akadémiáját, és azt az új európai Bauhaus alapvető infrastruktúrájává fejleszti a tudás hasznosítását, a biztonságos kísérletezést és innovációt, valamint a készségfejlesztést illetően. Az új európai Bauhaus akadémiájának célja a készségfejlesztési tevékenységek, a kapacitásépítés és az alkalmazott innováció elősegítése, ezáltal pedig az új európai Bauhaus eszköz révén felhalmozott tudás hasznosítása. Az új európai Bauhaus akadémiája ki fog dolgozni egy új európai Bauhaus beruházási akceleratort annak érdekében, hogy magán- és vegyes finanszírozást vonzzon az új európai Bauhaus innovatív projektjeihez, és megkönnyítse azok elosztását.
- (19) Az „Úton a magas színvonalú európai építési kultúra (Baukultur) felé” című Davosi Nyilatkozat elismeri a megőrzés, a tervezés és az építés kulturális vonatkozásait, valamint politikai prioritásként határozza meg a magas színvonalú Baukulturt (építészeti és tervezési kultúrát). A kultúráról, a magas színvonalú építészetéről és az épített környezetről mint az új európai Bauhaus kezdeményezés kulcsfontosságú elemeiről szóló, 2021. november 29–30-án elfogadott következtetéseiben a Tanács felkérte a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő az épített környezet kultúraalapú, minőségorientált és részvételen alapuló megközelítését, és alkalmazzanak magas színvonalat célzó normákat a tervezési, kialakítási, építési, konzerválási, restaurálási, felújítási, korszerűsítési és adaptív újrahasznosítási folyamatokban.

- (20) Az új európai Bauhaus projektjei azt mutatják, hogy a művészek technológiai és tudományos környezetbe való beágyazása paradigmaváltó együttműködéseként idéz elő, amelyek innovációhoz és konkrét eredményekhez vezetnek. A „Kulturális iránytű Európa számára” című, 2025. november 12-én elfogadott közleményében a Bizottság elismeri a közös építészeti és tervezési kultúra előmozdításának fontosságát, valamint az új európai Bauhaushoz hasonló kezdeményezések révén a mindenki számára elérhető, magas színvonalú lakókörnyezetbe való beruházások jelentőségét. Bár a művészek és a kulturális szakemberek a változás előidézőiként és innovátorokként alapvető szerepet játszanak az új európai Bauhaus értékeinek gyakorlati átültetésében és végrehajtásában, mozgósításuk és a finanszírozáshoz jutásuk továbbra sem elegendő mértékű ahhoz – különösen a kis szervezetek esetében –, hogy teljes mértékben kiaknázzák az elképzeléseikben és kreatív megközelítéseikben rejlő lehetőségeket. A kulturális és kreatív ágazatok és iparágak, valamint a művészet, a tudomány és a technológia közötti elszigeteltség megszüntetése kihívást jelent, amelynek megoldásához továbbra is több transzdiszciplináris együttműködési lehetőség kialakítására és támogatására van szükség.
- (21) Az új európai Bauhaus finanszírozása 2025-től részben a saját, a Horizont Európa 2025–2027-es időszakra szóló stratégiai terve keretében létrehozott finanszírozási eszközökből történik: ez az új európai Bauhaus eszköz, amelynek célja a hatás és az átláthatóság növelése, valamint a pályázók általi hozzáférés egyszerűsítése. Az új európai Bauhaus eszköz 2027-ig pénzügyi támogatást és stratégiai keretet biztosít majd az új európai Bauhaus célkitűzéseinek eléréséhez. Az új európai Bauhaus eszköz ütemterve felvázolja a 2025 és 2027 közötti időszakra szóló intézkedéseket és stratégiai irányvonalakat²¹. A kutatási és innovációs komponens mintegy 120 millió EUR éves költségvetéssel rendelkezik a jelenleg futó Horizont Európa programból. A végrehajtásra és a technikai segítségnyújtásra összpontosító kiegészítő bevezetési komponens várhatóan hasonló szintű beruházásokat fog mozgósítani, és részesül más uniós programok, valamint a tagállamok és magánforrásainak támogatásából is. A tagállamok az új európai Bauhaus értékeit és elveit már most is változatos módokon érvényesítik finanszírozási programjaikban, tükrözve egyedi körülményeiket, örökségüket és közösségi szellemüket. Valamennyi tagállam a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozóan legalább egy kohéziós politikai programjába felvette az új európai Bauhaust.

²¹ Az ütemterv részletezi a költségvetést, az irányítást és a kulcsfontosságú intézkedéseket, valamint iránymutatást nyújt, felvázolva, hogy a Bizottság a tagállamokkal és az új európai Bauhaus érdekelt feleivel szoros együttműködésben hogyan fogja végrehajtani az új európai Bauhaus eszközt.

(22) Az átalakító erejű projekteknek is be kell vonzaniuk magánfinanszírozást. A magánfinanszírozás mobilizálására és a finanszírozási keretek megerősítésére szükség van az épített környezet dekarbonizációjának és körforgásossá alakításának támogatásához, különösen a meglévő épületállomány felújításához. 2024-ben kidolgozásra kerültek az új európai Bauhaus beruházási iránymutatásai, amelyek segítik a befektetőket abban, hogy projektjeiket összehangolják az új európai Bauhaus értékeivel és elveivel az európai épített környezet átalakítása érdekében. Az iránymutatások kidolgozása az Európai Bizottság és az európai régiók beruházásait támogató közös program (JASPERS) szoros együttműködésében valósult meg. Az Európai Parlament kísérleti projektjének²² támogatásával és az olyan kezdeményezések tapasztalataira építve, mint például az EIC üzleti akcelerációs szolgáltatásai – az EIC piactere és a Horizont Eredményplatform –, a Bizottság tanácsadó központot fog létrehozni, amely interaktív platformként megkönnyíti a finanszírozási lehetőségeket kereső kis projektek és a szociális gazdaság befektetői, a jótékonyági szervezetek, valamint más magán- és állami befektetők, többek között a pénzügyi intézmények és intézményi befektetők összekapcsolását a projektek bankképességének és beruházási felkészültségének javítása céljából. A multilaterális fejlesztési bankokkal és a nemzeti fejlesztési bankokkal való együttműködés fontos szerepet kaphat a magántőke mozgósításában, valamint abban, hogy támogatni lehessen az új európai Bauhaus keretében megvalósuló projektek tervezett beruházásainak kialakítását. Az uniós taxonómia²³ abban is segíti a befektetőket, hogy azonosítsák a környezeti szempontból fenntartható építési és felújítási projekteket.

²² „Az új európai Bauhaus helyi és regionális, alulról szerveződő projektjeinek ösztönzése”.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

(23) Az új európai Bauhaus irányítúje²⁴ jelenti azt a keretet, amely iránymutatást nyújt azzal kapcsolatban, hogy miként kell alkalmazni a gyakorlatban az új európai Bauhaus értékeit és elveit. Az új európai Bauhaus eredmény- és hatásközpontja²⁵ azért jött létre, hogy összegyűjtse, elemezze és kiértékelje a levont tanulságokat, továbbá az új európai Bauhaus keretében létrejött eszközöket és ismereteket. A projektgazdák és a döntéshozók számára kidolgozásra került az új európai Bauhaus önértékelési módszere²⁶ is, hogy megkönnyítse számukra a projekt teljesítményének az új európai Bauhaus értékei tekintetében történő értékelését. A Bizottság emellett könnyen használható, adott esetben a meglévő keretekkel társítandó fő teljesítménymutatókat fog meghatározni az új európai Bauhaus keretében megvalósuló projektek átalakító jellegű hatásának mérésére, és ki fog dolgozni egy új európai Bauhaus címkét, hogy növelje az új európai Bauhaus keretében megvalósuló projektek láthatóságát, támogassa a tagállamokat az új európai Bauhaus projektjeinek és gyakorlatainak előmozdításában, valamint hogy elősegítse a piaci integrációt olyan uniós szintű szabványosított keretrendszer és működő kritériumok rendelkezésre bocsátása révén, amelyek célja az új európai Bauhaus projektek nemzeti, regionális és helyi szintű értékelésének támogatása. Ha a tagállamok összehangolt módon használják ezeket az eszközöket, az várhatóan csökkenteni fogja a fragmentációt és az adminisztratív terheket, továbbá elő fogja mozdítani a végrehajtás következetességét, fokozva a belső piacon belüli versenyképességet, valamint – az országok közötti inspiráció és a bevált gyakorlatok megosztása révén – a méretezhető és megismételhető megoldások Európa-szerte történő azonosítását és terjesztését.

²⁴ Lásd: https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/use-compass_en?prefLang=hu.

²⁵ Végrehajtva a „*HORIZON-MISS-2024-NEB-01-03: Setting up a New European Bauhaus hub for results and impact*” (Az új európai Bauhaus eredmény- és hatásközpontjának létrehozása) téma keretében, valamint a „*NEB Hub – Phase II: advancing impact, knowledge management and monitoring of results*” (NEB központ – II. szakasz: a hatások, a tudásmenedzsment és az eredmények nyomon követésének előmozdítása) nyomonkövetési intézkedés révén; az utóbbi a Horizont Európa 2026–2027-es időszakra szóló „fő” munkaprogramjának 13. mellékletében (új európai Bauhaus-eszköz) található.

²⁶ Lásd: https://new-european-bauhaus.europa.eu/tools-and-resources/neb-self-assessment-method_en?prefLang=hu.

- (24) Az új európai Bauhaus közösségével együtt az Európai Bizottság olyan támogató struktúrákat dolgozott ki, amelyek előmozdítják a szerepvállalást és az együttműködést. Az új európai Bauhaus helyi tagozatai az új európai Bauhaus közösségi tagjainak önszerveződő, helyi beágyazottságú csoportjai, amelyek hozzájárulnak az új európai Bauhaus helyi környezetben történő megvalósításához. Az új európai Bauhaus laborjai a kezdeményezés „cselekvő agytrösztjei”, amelyeket a közösség tagjai hoztak létre az eszközök és megoldások közös létrehozása, prototípusainak elkészítése és tesztelése céljából. A prioritást élvező kérdések kezelése érdekében új laborok jönnek létre, és kialakításra kerül a megfizethető lakhatással foglalkozó új európai Bauhaus labor, amelynek feladata lesz összegyűjteni a bevált gyakorlatokat azon innovatív módszerek terén, mint az offsite építkezés vagy az additív gyártás, a hatékony épített környezet és a hátrányos helyzetű csoportok számára kínált lakhatási megoldások, illetve az innovatív akadálymentesítési megoldások. Az Európai Bizottság létre fogja hozni az Európai Lakásügyi Szövetséget, amely az együttműködés, az egymástól való tanulás és a bevált gyakorlatok cseréjének központjaként valamennyi kormányzati szintet összefogja. A szövetség elő fogja mozdítani a szinergiák kialakulását az új európai Bauhaus gyakorlati szakembereivel és az új európai Bauhaus közösségének tagjaival, beleértve az új európai Bauhaus lakhatással foglalkozó laborját is. Lehetőség van szinergiák azonosítására az új európai Bauhaus laborjai és a digitális területfejlesztésre és az építészeti minőségre irányuló nemzeti kezdeményezések között.
- (25) Az új európai Bauhaus koordinációja és többszintű kormányzása a kezdeményezéssel párhuzamosan fejlődött. A tagállamok 2021-ben létrehozták az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontjait az új európai Bauhaus nemzeti szintű végrehajtásának és a releváns területek közötti koordinációnak a támogatása érdekében. A Horizont Európa 2025–2027-es időszakra szóló stratégiai terve²⁷ keretében létrehozott új európai Bauhaus eszköz létrehozásával az új európai Bauhaus kutatással és innovációval foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontjai is létrejöttek. Mindkét hálózat kulcsfontosságú az új európai Bauhaus eszköz előkészítésében és végrehajtásában, mivel együttesen kezelik annak kutatási és innovációs, illetve bevezetési komponenseit. Létrejött egy külön hálózat az új európai Bauhaus kohéziós politikában²⁸ történő végrehajtását végző irányító hatóságok támogatására is. A koherencia és a nagyobb hatás biztosítása érdekében azonban tovább kell erősíteni a különböző hálózatok közötti koordinációt és szinergiákat.

²⁷ Lásd: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/strategic-plan_en?prefLang=hu.

²⁸ Az új európai Bauhaus Peer2Peer (P2P) közössége elősegíti az új európai Bauhausra vonatkozó bevált gyakorlatok és ismeretek cseréjét az irányító hatóságok és más érintett szervek között: <https://futurium.ec.europa.eu/en/region-peer-2-peer-communities/new-european-bauhaus>.

- (26) Az új európai Bauhaus harmadik országokat is inspirál, és a bővülő nemzetközi együttműködés elősegítheti az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjét. A Bizottság és a harmadik országokban működő uniós képviselők együttműködnek az új európai Bauhaus megközelítésének EU-n kívüli előmozdítása érdekében, különösen az új európai Bauhaus akadémia EU-n kívüli központjainak létrehozása révén. Ki kell emelni, hogy az új európai Bauhaus támogatást nyújtott Ukrajna fenntartható és inkluzív újjáépítéséhez. Az új európai Bauhaus – az olyan uniós programokon keresztül, mint a LIFE, a Horizont Európa és az Interreg – olyan projekteket tett lehetővé, mint a Csernyihivben található panelépületek körforgásos szellemben végzett felújítása, az Interreg Duna keretében megvalósuló fenntartható földhasználati kezdeményezések, valamint a zöld városi helyreállítások a Fekete-tenger medencéjében. Az új európai Bauhaus laborjai és díjai előmozdítják az innovációt és a közös alkotást, beleértve a Future School for Ukraine-t és a Public Infrastructure Lab-ot. Az ukrán érdekelt felek és hatóságok egyre nagyobb érdeklődést mutattak az új európai Bauhaus megközelítésének újjáépítési kezdeményezéseik során történő alkalmazása iránt, és több erőfeszítést kell tenni támogatásuk érdekében. A Bizottság és az uniós tagállamok által nyújtott további támogatás lehetővé tenné számukra, hogy a helyi közösségekkel együtt felgyorsítsák az ukrán települések fenntartható és inkluzív újjáépítését, valamint megóvják a materiális és immateriális kulturális örökséget.
- (27) A Bizottság – elsősorban az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontjaival folytatott információcsere révén – nyomon fogja követni az új európai Bauhaus előrehaladását. A Bizottság támogatni kívánja a tagállamokat az új európai Bauhaus nemzeti szintű végrehajtásában, és a 2025. december 16-án elfogadott bizottsági közleményben²⁹ támogató intézkedéseket és jövőbeli prioritásokat jelentett be. Az új európai Bauhaus ezeket a prioritásokat a mindennapi életben kézzelfogható javulásokká alakítja, támogatva a jobb városrésztervezést, az egészségesebb környezetet, valamint a befogadóbb, zöldebb és az éghajlathoz jobban alkalmazkodó nyilvános tereket.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

²⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az új európai Bauhaus: Az elképzeléstől a végrehajtásig (COM(2025)1026).

1. AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS ÉRTÉKEINEK ÉS ELVEINEK ÁLTALÁNOS ÉRVÉNYESÍTÉSE

- a) Ajánlott, hogy a tagállamok a megfelelő hatásköri szinteken és a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva építsék be az új európai Bauhaus értékeit és elveit a városrészekhez és a tágabb épített környezethez – adott esetben többek között az infrastruktúrához – kapcsolódó releváns szakpolitikáikba és finanszírozási eszközeikbe. A sikeres projektekből, kezdeményezésekből és irányítási struktúrákból levont tanulságokra építve a tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy nemzeti, helyi és regionális szinten alkalmazzanak stratégiai megközelítést az új európai Bauhaus tekintetében, azonosítva azokat az érintett szereplőket vagy érdekelt feleket és hálózatokat, amelyeket be kell vonni;
- b) a tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy – a nemzeti hatáskörök és a területi sokszínűség figyelembevételével – használják és mozdítsák elő az új európai Bauhaus akadémiaja és az új európai Bauhaus címke révén biztosított támogató eszközöket az épített környezet és más ágazatok megfizethető, fenntartható és magas színvonalú átalakításának előmozdítása érdekében, hogy Európa-szerte elősegítsék a módszerek, a gyakorlatok és az innovatív megközelítések cseréjét;
- c) a három értéket – a fenntarthatóságot, az inkluzivitást és az esztétikát – integrált módon kell figyelembe venni.

2. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FENNTARTHATÓSÁGÁNAK FOKOZÁSA

Ajánlott, hogy a tagállamok:

- a) mozdítsák elő a tiszta, körforgásos, klímasemleges, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens, nagymértékben energia- és víztakarékos, természetpozitív épített környezetet, és ezáltal támogassák a megfizethető és fenntartható lakhatást az alábbiak révén:
 1. annak mérlegelése, hogy a közbeszerzést olyan eszközként használják, amely stratégiai módon alkalmazható az innovatív, fenntartható, körforgásos, társadalmilag méltányos és kulturális szempontból érzékeny építészetnek és felújításnak, továbbá az épületek költséghatékony építésének elősegítésére, valamint a részvételen alapuló, méltányos várostervezési, tájrendezési és építészeti tervezési versenyek előmozdítására;

2. a teljes élelciklusra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási megközelítés alkalmazása az épületek építése és felújítása során, a Bizottság által nyújtandó iránymutatásnak megfelelően, illetve az építőipar teljes élelciklusra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátásának és – az uniós taxonómia környezeti célkitűzéseinek figyelembevételével – környezeti lábnyomának a hatékony csökkentését célzó intézkedések³⁰ támogatása harmonizált uniós keretrendszer és módszertan³¹ révén;
3. az épületekkel kapcsolatos releváns nemzeti, regionális és helyi stratégiáikban vagy terveikben a megfizethetőség és a fenntarthatóság, a körforgásos gazdaság, adott esetben a bontással szemben a felújítás, a moduláris és visszafordítható építkezés és az energiahatékonyság, valamint a beltéri levegőminőség, a természetes világítás és a szellőztetési teljesítmény, a hosszú távú szén-dioxid-tárolás és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni, a városi biodiverzitásra és a földre gyakorolt hatásokat csökkentő reziliencia előnyben részesítése, különös tekintettel a hátrányos helyzetű háztartásokra, és adott esetben előnyben részesítve az építészeti minőséget és a vízteljesítményt;
4. a figyelem felhívása arra a tényre, hogy az új épületeket, valamint a jelentős felújításon áteső épületeket – amennyiben műszakilag megvalósítható – a beltéri levegőminőség, valamint a víz és az elektromos áram intelligens mérésére és kezelésére tervezik és készítik fel – különösen a legmagasabb fogyasztás és a legrelevánsabb felhasználás tekintetében, biztosítva az energiahálózatokkal való interoperabilitást –, a víz- és energiatakarékosság³², valamint a fenntartható mobilitáshoz szükséges infrastruktúra biztosítása érdekében.

³⁰ Az ilyen intézkedésekre vonatkozó példákat lásd a (11) preambulumbekzdésben.

³¹ Lásd az (EU) 2024/1275 irányelvnek az élelciklusra vonatkozó globális felmelegedési potenciál nemzeti kiszámításának uniós keretére vonatkozó III. mellékletének módosításáról szóló (EU) 2025/xxxx felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet. C(2025) 8723 - PE/2025/8966.

³² Összhangban a következővel: [Commission Recommendation on guiding principles of water efficiency first \(A Bizottság ajánlása a vízhatékonyság elsődlegességének irányadó elveiről\)](#).

5. annak felülvizsgálata, hogy az ösztönzők hogyan tudják jelentősen előmozdítani a beltéri levegőminőség javulását, a természetes világítást és a szellőztetést, továbbá a vízgazdálkodás rezilienciáját, valamint és a víz- és energiahatékonyságot és -mértékletességet, beleértve az esővíz újrahasznosítását is;
 6. az erőforrások további körforgásos felhasználásának biztosítása az épített környezetben – figyelembe véve annak anyaglábnymát –, valamint az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzésekre gyakorolt hatásának csökkentése;
- b) az alábbiak révén dolgozzanak ki megoldásokat a versenyképes, körforgásos és fenntartható bioökonómiai iparban rejlő kiaknázatlan lehetőségek felszabadítására, támogatva a piaci elfogadást és elterjedést, valamint a belső piac zökkenőmentes működését a munkahelyteremtés és a növekedés érdekében, különösen az épített környezet és a textiltermékek területén, az uniós bioökonómiai stratégiában meghatározottak szerint:
1. adott esetben annak vizsgálata, hogy a piacok és az adók hogyan kínálnak megfelelő ösztönzőket a fenntartható termeléshez és fogyasztáshoz, elősegítendő a fosszilis alapú anyagokról a körforgásos bioalapú anyagokra és a tiszta erőforrásokra való megfelelő átállást, támogatva ezzel a körforgásos gazdaságot;
 2. annak értékelése, hogy a közbeszerzést igénybe veszik-e, és ha igen, hogyan használják arra, hogy piaci lehetőségeket teremtsenek a fenntartható bioalapú építészet és építkezés, valamint a tiszta technológiák és erőforrások támogatására, összhangban az egyszerűsítésre és észszerűsítésre irányuló, folyamatban lévő uniós erőfeszítésekkel³³;

³³ Az uniós közbeszerzési irányelvek folyamatban lévő felülvizsgálatával összefüggésben a jogalkotási javaslat 2026 közepére várható.

3. az innovatív építési módszerek és anyagok – így például az alacsony széndioxid-kibocsátású és fenntartható bioalapú anyagok, az építkezési helyszínen kívüli építkezés és az additív építőipari gyártás, többek között az energiahatékony berendezések – piacra lépését gátló szabályozási korlátok és egyéb akadályok azonosítása és kezelése, valamint az Európai Bizottságnak nyújtott tájékoztatás az eltérő nemzeti szabályok és értelmezések, illetve az egymásnak ellentmondó uniós szabályok által okozott piaci széttagoltságról az Európai Bioökonómiai Szabályozók és Innovátorok Fórumán és a magas szintű építőipari fórumon keresztül, a vonatkozó uniós előírásoknak³⁴ és nemzeti építési szabályzatoknak való megfelelés révén biztosítva ugyanakkor azt, hogy az anyagok az adott felhasználási körülmények között alkalmasak legyenek a rendeltetésszerű felhasználásra;
- c) kezeljék prioritásként és ösztönözzék az épített környezet hatékony használatát a területrendezési és -fejlesztési döntések során a szociális és megfizethető lakhatás és a zöld városi infrastruktúra előmozdítása, lehetőség szerint a városszétfolyás és a szegénység területi koncentrációja kialakulásának megakadályozása, az éghajlati kockázatok megelőzése, valamint az inkluzív városrészeknek és azok újjáélesztésének előmozdítása érdekében – figyelembe véve a történelmi épületeket és a kulturális örökséget, a barnamezős területek újrahasznosítását és a fenntartható közösségi és magánmobilitási megoldásokat –, többek között a vidéki területeken, különösen az alábbiak révén:
1. az üresen álló és kihasználatlan épületek és a mértékletességi intézkedésekre való alkalmasságuk feltérképezése, valamint ezen információk elérhetővé tétele az illetékes hatóságok, az építőipari ágazat szereplői és a nyilvánosság számára; az üresen álló épületek megfizethető, fenntartható és minőségi lakásokká való átalakításának ösztönzése, felújítások, bővítések, korszerűsítések, a használat megváltoztatása vagy az épített tereknek a háztartások változó igényeihez való igazítása révén; a vidéki lakóterületeken a fenntartható városfejlesztés tekintetében rejlő kihasználatlan lakhatási potenciál feltárása olyan intézkedések révén, amelyek javítják azok megfizethetőségét, akadálymentességét és konnektivitását;

³⁴ Eurocode-szabványok, valamint az építési termékekről szóló rendelet szerinti harmonizált műszaki előírások és európai értékelési dokumentumok.

2. adott esetben és amennyiben megvalósítható, az övezetbe sorolási és építési engedélyezési eljárások észszerűsítése és felgyorsítása – többek között a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréje révén –, különösen az épületek olyan felújítása, vertikális bővítése és fenntartható korszerűsítése tekintetében, amely növelheti a lakáskínálatot;
 3. az új európai Bauhaus bevált gyakorlatai és tervei kidolgozásának elősegítése, például a reziliens lakhatásra vonatkozóan, amelyeket a Bizottság egy digitális katalógus formájában tervez kialakítani, valamint a fenntartható városfejlesztésre vonatkozóan;
- d) mozdítsák elő az új európai Bauhaus integrált területrendezést ösztönző értékeit és elveit, mégpedig a városrészek és közösségek válsághelyzetekre való felkészültségének, valamint az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás által okozott egészségügyi kockázatokkal és természeti katasztrófákkal, illetve a geopolitikai fenyegetésekkel (többek között hibrid fenyegetésekkel) szembeni rezilienciájának megerősítése érdekében, különösen az alábbiak révén:
1. a katasztrófa- és válságmegelőzésnek, -felkészültségnek és -helyreállításnak – például a vegetációtüzek integrált kezelésének, különösen a természetes élőhelyek és a városi területek határán, az erózióvédelemnek, az árvíz- és földrengéskockázatok kezelésének, a szélsőséges hőmérsékletekhez való alkalmazkodásnak, az érintett területek fenntartható helyreállításának – a területrendezésbe és a kultúrában, illetve a kulturális örökségen alapuló megoldásokba történő integrálásának az előmozdítása;
 2. a természet alapú megoldások és a természet-helyreállítás, a kultúrában és az örökségen alapuló megoldások, valamint a vízzel, a földdel és a biológiai sokféleség megőrzésével kapcsolatos reziliencia integrálása;
 3. a vízügyi szempontból reziliens tervezés és infrastruktúra előmozdítása – többek között természet alapú megoldások, esővíz-gazdálkodás, valamint az aszályokkal és árvizekkel szembeni alkalmazkodási intézkedések révén – a közegészség, az ökoszisztémák és a hosszú távú lakhatóság védelme érdekében, különösen a veszélyeztetett vidéki és part menti területeken;
 4. a geopolitikai fenyegetésekkel szembeni területi reziliencia megerősítése – beleértve a kritikus infrastruktúra megbízhatóságának és az alapvető helyi funkciók folytonosságának biztosítását – az integrált területrendezés előmozdítása mellett;

5. a kockázattudatosság és az ezzel kapcsolatos kommunikáció, valamint a proaktív irányítási megközelítés előmozdítása a társadalmi reziliencia javítása érdekében;
6. a városi zöldterület-eloszlás és a lombkorona-borítottság különböző városokban és más városi területeken való felmérésének előmozdítása, megvizsgálva, hogy a jövőben tervezett fejlesztések hogyan fogják aktívan integrálni a városi zöldterületet és a természetpozitív intézkedéseket a különböző települések és régiók épületeibe és infrastruktúrájába, hozzájárulva ezáltal az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséhez, a biológiai sokféleséghez és az egészségesebb környezethez;
- (7) konzultáció az érdekelt felekkel, köztük a biztosítókkal az „építsük újra ugyanazt” elven alapuló gyakorlatok felülvizsgálata céljából, hogy azok – a helyi identitás és örökség megőrzése mellett – tükrözzék a változó éghajlati és környezeti feltételeket;
- (8) a finanszírozási eszközökkel kapcsolatos intézkedések feltárása az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás – többek között a hőhatásnak való kitettség, a talajszennyeződés, a lég-, zaj- és fényszennyezés és a zöldterületekhez való hozzáférés hiánya – által okozott negatív egészségügyi hatások enyhítése érdekében, különös figyelmet fordítva az érzékeny népességcsoportok és a hátrányos helyzetű csoportok aránytalan kitettségére;
- (9) a vidéki területek települései közötti összekapcsolt természeti útvonalak kialakításának ösztönzése a testmozgás előmozdítása, rekreációs lehetőségek biztosítása és az elnéptelenedésnek a turizmusból és helyi rendezvényekből származó bevételek generálása révén történő kezelése érdekében, támogatva ezáltal az inkluzív és fenntartható területfejlesztést;

- e) ösztönözzék a körforgásosságot és az energiahatékonyságot szolgáló digitális megoldások használatát a versenyképes tiszta átállás érdekében, különös tekintettel a következőkre:
1. az olyan eszközök alkalmazásának előmozdítása, mint a digitális termékútlevel, az energetikai tanúsítványok, a digitális építési engedélyek, a digitális épületnaplók, a bontás előtti digitális auditok és a szén-dioxid-életciklus és az anyagok nyomon követésére szolgáló egyéb digitális megoldások, valamint az intelligens várostervezésben alkalmazott, adatokon alapuló döntéshozatalt, az energiagazdálkodást, a mobilitáskezelést és a vízgazdálkodást támogató közös digitális infrastruktúrák és eszközök támogatása, szinergiában a Digitális évtized szakpolitikai programmal;
 2. a „beépített digitális tervezésre” alkalmazandó olyan elvek előmozdítása, amelyek magukban hordozzák a hozzáférhetőséget, az interoperabilitást, továbbá az energia-, anyag- és víztakarékos IKT-t a várostervezés terén, valamint az egyszerűsítés támogatása digitális eszköztár révén, modellalapú engedélyezéssel, kódolt szabályozásnak (rule-as-code) való megfeleléssel és egyszerű adatszolgáltatással, tiszteletben tartva mindeközben a területrendezésre és a várostervezésre vonatkozó nemzeti hatásköröket.

3. A RÉSZVÉTEL, A HELYI DEMOKRÁCIA ÉS A DIGITÁLIS KÖZÖS TERVEZÉSI ESZKÖZÖK MEGERŐSÍTÉSE A FENNTARTHATÓ VÁROS- ÉS SZOMSZÉDSÁGFEJLESZTÉSBN

Ajánlott, hogy a tagállamok:

- (a) építsenek az új európai Bauhaus eredmény- és hatásközpontjára³⁵, hogy fokozatosan beépítsék az új európai Bauhaus projektjeinek eredményeit a felhasználói szempontokba a nyilvános és közterek tervezése és/vagy -átalakítása során, – ideértve a fenntartható mobilitást is –, valamint hogy támogassák és előmozdítsák az energia-, anyag- és víztudatos közösségeket, a lakossági részvétellel történő felújítást és tisztaenergia-megosztási kezdeményezéseket, erősítsék a helyi szereplők szerepvállalását, és elősegítsék az inkluzív, közösségvezérelt megoldásokat, valamint a dzsentifikáció negatív aspektusainak kivédését célzó tisztességes feltételeket;

³⁵ Végrehajtva a „*HORIZON-MISS-2024-NEB-01-03: Setting up a New European Bauhaus hub for results and impact*” (Az új európai Bauhaus eredmény- és hatásközpontjának létrehozása) téma keretében, valamint a „*NEB Hub – Phase II: advancing impact, knowledge management and monitoring of results*” (NEB központ – II. szakasz: a hatások, a tudásmenedzsment és az eredmények nyomon követésének előmozdítása) nyomonkövetési intézkedés révén; az utóbbi a Horizont Európa 2026–2027-es időszakra szóló „fő” munkaprogramjának 13. mellékletében (új európai Bauhaus-eszköz) található.

- b) mozdítsák elő az új európai Bauhaus keretében a várostervezés és a szomszédságfejlesztés tekintetében a helyi demokrácia, illetve a befogadás és a részvétel fokozását célzó projekteket és szakpolitikai gyakorlatokat azáltal, hogy támogatják a közösségi szerepvállalás innovatív, közös alkotáson alapuló megközelítéseit a városrészek szintjén, ezáltal hozzájárulva a demokráciapajzs helyi szintű végrehajtásához;
- c) bátorítsák a kapcsolattartást többek között az új európai Bauhaus helyi tagozatai révén a helyi hatóságok és az érintett szereplők körében a városrészek rezilienciájának megerősítése, a közösségek tudatosságának növelése és a közösségvezérelt megoldások közös tervezése érdekében, többek között digitális eszközök és tudományos módszerek – például forgatókönyv-alapú elemzés – alkalmazásával;
- d) konzultáljanak a fogyatékossgal élő személyekkel és az idősekkel, és vonják be őket az önálló életvitel és a közösségbe való befogadás, valamint az akadálymentes tervezésű megoldások támogatása érdekében;
- e) aktívan vonják be a fiatalokat az inkluzív és ifjúságbarát nyilvános és közös terek kialakításába;
- f) mozdítsák elő a nők érdemi bevonását és a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő megközelítés beépítését a nyilvános terek és városrészek kialakításába és fejlesztésébe az inkluzív és biztonságos környezetek előmozdítása érdekében;
- g) mozdítsanak elő családbarát megközelítést a terek tervezése és kialakítása terén a családok biztonságának, jóllétének és kényelmének biztosítása érdekében, ezáltal erősítve a családok elkötelezettségét a környezettudatos megoldások választása iránt;
- h) erősítsék meg az érintett hatóságok operatív kapacitásait, biztosítandó egyrészt a hatékony iránymutatást és támogatást az új európai Bauhaus értékeinek és elveinek megismeréséhez, továbbá az új európai Bauhaus eszközeinek használatához, illetve az eligazítást új európai Bauhaus finanszírozási eszközei terén. E célból használják ki az Európai Bizottság által kínált meglévő lehetőségeket, például a következőket:

1. az uniós helyi digitális ikermodellek eszköztárát és az újjáépítést szolgáló helyi digitális megoldások;
2. a Technikai Támogatási Eszköz (TSI)³⁶;
3. a közigazgatási együttműködési csereprogram (PACE)³⁷;
4. a társaktól való tanulás lehetőségei, az alábbiak keretében:
 - kohéziós politika, különösen a REGIO P2P új európai Bauhaus közössége keretében, az új európai Bauhausra vonatkozó bevált gyakorlatok és ismeretek irányító hatóságok és más érintett szervek közötti cseréje, valamint az új európai Bauhausra irányuló további beruházások ösztönzése céljából a 2021–2027-es kohéziós politikai programok keretében,
 - az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés kapacitásépítési ága, amely támogatja a városokat és az irányító hatóságokat az új európai Bauhaus értékeinek és elveinek a fenntartható városfejlesztési stratégiákban való általános érvényesítésében,
 - a „Hozzájárulás az új európai Bauhaus eszköz végrehajtásához a Horizont Európa új európai Bauhaus eszköz K+I összetevőjének és az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontjainak támogatásával” elnevezésű fellépés³⁸,
 - a részvételi és deliberatív demokráciával foglalkozó uniós kompetenciaközpont³⁹ és a kapcsolódó nemzeti referenciaközpontok hálózata, valamint a tanulás és a kudarc megelőzésére irányuló bevált gyakorlatok cseréjére szolgáló közös platformok és fórumok.

³⁶ Lásd: [Technikai Támogatási Eszköz \(TSI\)](#).

³⁷ Lásd: [a 2026. évi Technikai Támogatási Eszköz – PACE – Közigazgatási együttműködési csereprogram – Reformtámogatás](#).

³⁸ A Horizont Európa 2026–2027-es időszakra szóló fő munkaprogramja, 13. melléklet – Új európai Bauhaus-eszköz.

³⁹ [A részvételi és deliberatív demokráciával foglalkozó uniós kompetenciaközpont](#).

4. AZ OKTATÁS, A KÉPZÉS, A MŰVÉSZETEK ÉS A KULTÚRA ÁTALAKÍTÓ EREJÉNEK KIAKNÁZÁSA A TISZTA ENERGIÁRA VALÓ ÁTÁLLÁS ÉRDEKÉBEN

Ajánlott, hogy a tagállamok:

- a) ismerjék el és támogassák a kulturális részvételt, illetve a művészek, a kulturális és kreatív szakemberek és a kultúravezérelt kísérletek hozzájárulását az innováció, a helyi fejlődés és a kreatív (out-of-the-box) gondolkodás hajtóerejeként a tiszta energiára való átállás előmozdítása érdekében (összhangban az EU kulturális munkatervéről szóló tanácsi állásfoglalással, illetve a „Kulturális iránytű Európa számára” című közleménnyel), és mozdítsák elő az új európai Bauhaus kínáلتa lehetőségeket a kulturális és kreatív ágazatok körében;
- b) vegyék figyelembe az „Európa Kulturális Fővárosai” megerősítésére irányuló, küszöbön álló bizottsági kezdeményezést, elismerve adott esetben az új európai Bauhaus értékeivel és elveivel való szinergiákat;
- c) érvényesítsék „A magas színvonalú Baukultur (építéskultúra) európai megteremtéséért” című, 2018. évi Davosi Nyilatkozatban⁴⁰ foglalt értékeket, melyek értelmében a megőrzés, a tervezés és az építés kulturális vonatkozásait be kell építeni a vonatkozó nemzeti stratégiákba. Kövessék nyomon „A kultúráról, a magas színvonalú építészetéről és az épített környezetről mint az új európai Bauhaus kezdeményezés kulcsfontosságú elemeiről” szóló 2021. évi tanácsi következtetéseket azáltal, hogy beépítik az új európai Bauhaus értékeit és elveit az építészetet és az épített környezetet szabályozó nemzeti szakpolitikákba;
- d) mozdítsák elő és szükség esetén állítsák helyre a kézművességgel kapcsolatos hagyományos ismereteket és készségeket, különösen a kulturális örökség megbecsülése és védelme terén, továbbá ösztönözzenek olyan innovációkat, amelyek hidat képezhetnek a múlt és a jelen technológiai között, valamint bevonják a kulturális és kreatív ágazatokat;
- e) népszerűsítsék az új európai Bauhaus útvonalát a DiscoverEU kezdeményezésen belül;
- f) adott esetben adjanak tájékoztatást azokról a képzési programokról és egyéb oktatási tevékenységekről, amelyek célja, hogy felhívják a diákok és hallgatók figyelmét az új európai Bauhaus értékeire és elveire.

⁴⁰ [Lásd: https://davosdeclaration2018.ch/en/](https://davosdeclaration2018.ch/en/).

5. AZ ISMERETEK, AZ INNOVÁCIÓS KAPACITÁSOK ÉS A KÉSZSÉGEK JAVÍTÁSA AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS AKADÉMIAJÁNAK ESZKÖZEI ÉS KEZDEMÉNYEZÉSEI RÉVÉN

A tagállamokat arra ösztönözzük, hogy:

- a) adott esetben segítsék elő az új európai Bauhaus akadémiájának vagy más uniós finanszírozású eszközöknek, például az európai egyetemek szövetségeinek keretében felhalmozott tudás, innovációs eszközök, valamint oktatási és képzési programok elterjedését, mégpedig a fenntartható építőipari ökoszisztémára és a tiszta megoldásokra való átállás támogatása, valamint adott esetben az új európai Bauhaus akadémiaja központjainak bővítése érdekében, és a valamennyi tagállamban biztosított jelenlét céljából, miután értékelték, hogy ez releváns-e az érdekelt felek számára;
- b) adott esetben mozdítsák elő az új európai Bauhaus keretében folyó kutatási és tudományos együttműködést és a diákok közötti együttműködést az épített és természeti környezet szempontjából releváns különböző területeken, mégpedig interdiszciplináris megközelítésre építve, támogatva a társadalom- és bölcsészettudományokat, valamint a nem formális ismereteket;
- c) lehetőség szerint támogassák a Bizottságot a különböző uniós, nemzeti, helyi vagy regionális finanszírozási eszközök – többek között a megosztott irányítás alá tartozó eszközök – révén végrehajtott új európai Bauhaus projektek feltérképezésében, valamint a bevált gyakorlatok megosztásában, és lehetőség szerint támogassák a Bizottságot az új európai Bauhaus projektek átalakító hatásának, valamint a fenntartható növekedés és jólét szempontjából jelentkező előnyeinek mérésére szolgáló fő teljesítménymutatók kidolgozásában, és adott esetben integrálják azokat szakpolitikáikba és tevékenységeikbe;
- d) mérleeljék az új európai Bauhaus értékeinek és elveinek a készséghiányok kezelésére irányuló nemzeti és regionális stratégiák kidolgozásába és végrehajtásába történő beépítését, valamint a készségfejlesztési paktum keretében megvalósuló nagyszabású és regionális készségfejlesztési partnerségekbe, különösen a nagyszabású építőipari partnerségbe;
- e) adott esetben támogassák és mozdítsák elő az új európai Bauhaus szempontjából releváns szakképzést, valamint az átképzési és továbbképzési programokat, különösen az EIT és az Erasmus+ keretében már kidolgozottakat;
- f) mozdítsák elő az integrált területrendezést és a válsághelyzetekre való felkészültséget az összes illetékes hatósággal folytatott kapacitásépítés révén, és adott esetben vegyenek fontolóra felsőoktatási és szakképzési képzési modulokat.

6. AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS ÉS KÖZÖSSÉGE ISMERTSÉGÉNEK ÉS SZEREPVÁLLALÁSÁNAK NÖVELTÉSE

A tagállamokat arra ösztönözzük, hogy:

- a) a projektek támogatása során vegyék figyelembe az Európai Bizottság által kidolgozandó és tesztelendő új európai Bauhaus címkét;
- b) támogassák a Bizottságot az új európai Bauhaus közösségének bővítésére és diverzifikálására irányuló erőfeszítéseiben, és működjenek együtt az új európai Bauhaus közösségének országukban élő új tagjaival – szükségleteik és javaslataik megértése és támogatása érdekében –, továbbá adott esetben teremtsenek sinergiákat többek között a vonatkozó nemzeti és regionális tevékenységekkel, például azáltal, hogy felhívják a figyelmet az új európai Bauhaus kezdeményezésre és annak lehetőségeire a tudományos élet, a szakemberek – beleértve a szakmai szövetségeket is –, az ipar, a civil társadalom és a hatóságok körében;
- c) lehetőség szerint hozzanak létre nemzeti új európai Bauhaus-díjakat vagy új európai Bauhaus-kategóriákat a vonatkozó nemzeti díjakon belül, sinergiában az uniós új európai Bauhaus-díjakkal;
- d) növeljék a tagállamokban a kétévente megrendezésre kerülő új európai Bauhaus fesztivál ismertségét és ösztönözzék az érdekelt felek részvételét, valamint segítsék elő nemzeti, regionális vagy helyi szatellit rendezvények szervezését valamennyi tagállamban.

7. A FINANSZÍROZÁSHOZ ÉS A BERUHÁZÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS JAVÍTÁSA

A tagállamokat arra ösztönözzük, hogy:

- (a) vegyék fontolóra az új európai Bauhaus eszközt mind a K+I, mind a bevezetési komponens tekintetében azáltal, hogy növelik az összes érdekelt fél és potenciális kedvezményezett tudatosságát, segítik őket a részvételben, és visszajelzést adnak a Bizottságnak a továbbfejlesztési lehetőségekről; tervezzék és vitassák meg alaposabban az új európai Bauhaus fenntartható finanszírozásának lehetőségét valamennyi érdekelt féllel, beleértve a Bizottságot is;
- (b) teljesítsék az új európai Bauhaus kohéziós politikai programokban való végrehajtására vonatkozó kötelezettségvállalásokat. Ez oly módon hajtható végre, hogy a közelmúltbeli felidős felülvizsgálatnak megfelelően konkrét felhívásokat tesznek közzé az új európai Bauhaus releváns szakpolitikai területeken történő végrehajtása céljából, többek között a magánberuházásoknak az új európai Bauhaus területfejlesztési modell (NEB TDM) pénzügyi eszközén keresztül maximalizálásával; használják ki a kohéziós politikai programokat különösen arra, hogy minden tagállamban létrehozzanak egy új európai Bauhaus világítótornyot;

- (c) mozdítsák elő a magánberuházásoknak az új európai Bauhaus projektjeibe történő mozgósítását, többek között adott esetben olyan pénzügyi eszközök felhasználásával, mint a garanciák, a vegyes finanszírozás, a kedvezményes hitelek és a kockázatmegosztási mechanizmusok;
- (d) ösztönözzék a multilaterális fejlesztési bankokkal, a nemzeti fejlesztési bankokkal és a pénzügyi intézményekkel való együttműködést a projekt-előkészítés javítása, a magántőke kiaknázása és az átállásfinanszírozási megoldások bevezetésének támogatása érdekében.

8. AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS HATÉKONY TÖBBSZINTŰ IRÁNYÍTÁSÁNAK ÉS AZ ÚJ EURÓPAI BAUHAUS NEMZETI KAPCSOLATTARTÓ PONTOK KÖZPONTI SZEREPÉNEK BIZTOSÍTÁSA

Ajánlott, hogy a tagállamok:

- a) a nemzeti kapcsolattartó pontokra vonatkozó, 2025-ben kidolgozott iránymutatások alapján mozdítsák elő az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontjainak támogató koordinációs szerepét az új európai Bauhaus nemzeti szintű irányításában, és segítsék az új Európai Bauhaus együttműködését valamennyi érintett minisztériummal és a meglévő koordinációs mechanizmusokkal, valamint támogassák a kapacitásukat, mégpedig szinergiában a formálódó uniós Lakásszövetséggel, az új európai Bauhaus megközelítés koherenciájának és integrációjának biztosítása érdekében; a Bizottsággal együtt pontosítsák az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontok alapvető feladatainak meghatározását, és szükség esetén határozzanak meg további országspecifikus szerepeket; mérleget tegyék annak a gyakorlatnak a folytatását, hogy az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontjai találkoznak egymással a releváns találkozó alkalmával;
- b) mozdítsák elő az új európai Bauhaus ágazatközi és többszintű kormányzását nemzeti szinten, a bevált gyakorlatok alapján, az új európai Bauhaus értékeinek és elveinek összehangolása és általános érvényesítése révén az új európai Bauhaus szempontjából releváns finanszírozás és szakpolitikai kezdeményezések tervezése és végrehajtása során; segítsék elő az új európai Bauhaus nemzeti kapcsolattartó pontjai és más releváns hálózatok, különösen a 2021–2027-es időszakra vonatkozó Horizont Európa új európai Bauhaus K+I nemzeti kapcsolattartó pontjai, a LIFE program nemzeti kapcsolattartó pontjai, a Horizont Európa keretében létrehozott partnerségek és a kohéziós politika irányító hatóságai közötti koordinációt és együttműködést;

- c) mozdítsák elő az új európai Bauhaus megközelítését és eszközeit a vonatkozó nemzetközi eszmecserék során, például a vonatkozó ENSZ-programok, -ügynökségek és -kezdemenyezések keretében, valamint harmadik országok körében, továbbá biztosítsák, hogy az új európai Bauhaus hozzájáruljon a vonatkozó nemzetközi célok és kötelezettségvállalások⁴¹ végrehajtásához; támogassák különösen Ukrajna fenntartható és inkluzív újjáépítését a – például az iskolák, a nyilvános terek, a természeti és a kulturális örökség védelmére és a körforgásos újjáépítésre irányuló – kísérleti projektek és demonstrációs projektek, illetve tudáselőállítás és -csere révén, valamint szilárdítsák meg az új európai Bauhaus akadémiájához tartozó, készülő ukrajnai központot, mint az érdekelt felek és a helyi hatóságok kapacitásépítéssel és az innovatív megismételhető megoldások megosztásával foglalkozó kompetencia- és támogatási központját.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁴¹ Különösen a 11. fenntartható fejlődési cél, továbbá a fenntartható fejlődési célok lokalizálásáról szóló 2/6. sz. UN-HABITAT határozat, valamint a „Promoting sustainable solutions through sports for a resilient planet” („A fenntartható megoldások előmozdítása a sport révén a reziliens bolygó érdekében”) című 7/2. sz. UNEP-határozat, a fenntartható és inkluzív várostervezés területén.